

ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2002

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ 02 ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
«Γνωστικό Αντικείμενο: Ιστορία»

Σάββατο 7-12-2002

ΕΡΩΤΗΜΑ 1^ο:

α. Να περιγράψετε επιγραμματικώς τη διάρθρωση της κοινωνίας στην αρχαία Σπάρτη. Να επιμείνετε ιδιαίτερα στη θέση της γυναίκας στην κοινωνία της αρχαίας Σπάρτης.

β1. Τί ήταν τα *φιδίτια*;

α. Οι μερίδες φαγητού στα συσσίτια της αρχαίας Σπάρτης;

β. Τα συσσίτια στην αρχαία Σπάρτη;

γ. Τα συσσίτια των ιερέων της Ορθίας Αρτέμιδος στην αρχαία Σπάρτη;

δ. Αγώνισμα σχοινοβασίας στην αρχαία Σπάρτη;

β2. Τί ήταν ο *τρέσας*;

α. Μέρος του λακωνικού χιτωνίσκου;

β. Λακωνικό στρατιωτικό αγγείο πόσεως;

γ. Ο λάκωνας ρίψασπις στη μάχη;

δ. Ο απελεύθερος είλωτας στην αρχαία Σπάρτη;

ΕΡΩΤΗΜΑ 2^ο:

Ποιες ήταν οι συνέπειες των Σταυροφοριών στους Αγίους Τόπους.

α) Για την κοινωνία της Δύσεως

β) Για την οικονομία της Δύσεως

γ) Για την Ανατολική Μεσόγειο

ΕΡΩΤΗΜΑ 3^ο:

Το εργατικό κίνημα στην Ελλάδα κατά τις τέσσερις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα.

- α) Παράγοντες που επηρέασαν τη διαμόρφωση και εξέλιξή του.
- β) Κύριες εκφράσεις του και επιδράσεις που αυτό άσκησε.

ΕΡΩΤΗΜΑ 4^ο:

Το αγροτικό πρόβλημα στην Ελλάδα κατά τον 19ο και 20ό αιώνα.

- α) Η διανομή των "εθνικών κτημάτων": οι δυσχέρειες που συναντούσε, το πνεύμα που τη διείπε, το περιεχόμενο και ο στόχος των σχετικών νομοθετικών ρυθμίσεων, οι συνέπειες που είχε.
- β) Η δημιουργία τσιφλικιών στην Ελλάδα και η αντιμετώπιση του σχετικού προβλήματος.

ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2002

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ 02 ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

«Γνωστικὸν Αντικείμενον Ἀρχαῖα Ἑλληνικὸν Γλῶσσα καὶ Γραμματεῖα»

Σάββατο 7-12-2002

Ερώτημα 1

Να μεταφραστεί το χωρίο «γνοῖς δὲ ... σαφῶς ἰγγρῶφας·» (Θουκυδίδης 8.49-50.2)

Ὁ δὲ ξυλλεγόμενος τὸν ὄντα τὸ ξυνωμοστικόν, ὡσπερ καὶ τὸ πρῶτον ἀποτίς ἰδοῖται, τὸ τε παρὼντα ἰδοῖχοντο καὶ ὅς τῶς ἰθὺνας πρῶσβεις Πεῖσανδρον καὶ ἄλλους παρεσκευάζοντο πῶμπειν, ὡπως περὶ τε τῶς τοῦ ἰλκιβιῶδου καθῶδου πρῶσσοιεν καὶ τῶς τοῦ ἰκεῖ δῶμου καταλῶσεως καὶ τὸν Τίσσαφῶρνην φῶλον τοῦς ἰθηναῖοις ποιῶσειαν. γνοῖς δὲ ὁ Φρῶνιχος ὅτι ἰσοίτο περὶ τῶς τοῦ ἰλκιβιῶδου καθῶδου λῶγος καὶ ὅτι ἰθηναῖοι ἰνδῶξονται ἀποτῶν, δεῶσας πρῶς τῶν ἰναντῶωσιν τῶν ἰφ' ἀποτῶ λεχθῶντων μῶ, ὄν κατῶλθῶ, ὅς κωλυτῶν ἰντα κακῶς δρῶ, τρῶπεται ἰπῶ τοῖνδε τι. ἰπῶμπει ὅς τῶν ἰστοῶχον τῶν Λακεδαιμονῶων ναῶαρχον ὅτι ἰντα τῶτε περῶ

τὸν Μόλητον κρύφα πίστεύσας ὅτι ἰκκιβιόδης ἀπὸν τὰ πράγματα φθεῖρει
Τισσαφύρνην ἰθνησίοις φύλον ποίον, καὶ τὰλλα πῶντα σαφὲς ἰγγρύψας·
ξυγγνώμην δὲ εἶναι αὐτὸ περὶ ἰνδρὸς πολεμίου καὶ μετὰ τὸ τῆς
πίλεως ἰξυμφόρου κακὸν τι βουλεύειν.

Ερώτημα 2

Να αναγνωριστοῦν ὅλες οἱ δευτερεύουσες προτάσεις στο χωρίο που μεταφράσατε και να αιτιολογηθεῖ ἡ ἔγκλιση εκφοράς τους.

Ερώτημα 3

Ποια στοιχεία ἀπὸ τὴν Ἀντιγόνη του Σοφοκλή δηλώνουν τὴν
αυταρχική-τυραννική συμπεριφορά του Κρέοντα;

Ερώτημα 4

Στις ἐπιμέμενες ἐκκοσι (20) ἐρωτήσεις με τὶς τέσσερις (α, β, γ, δ) ἐναλλακτικὲς
ἀπαντήσεις που σας δίνονται, να ἐπιλέξετε τὴ σωστὴ και να τὴν σημειώσετε στο
τετράδιό σας, ἀναγράφοντας τὸ γράμμα (α, β, γ, δ) που ἀντιστοιχεῖ στη σωστὴ
ἀπάντηση δόπλα στον ἀριθμὸ τῆς ἐρώτησης ὡς ἐξῆς:

- 1.....α
- 2.....α
- 3.....α
- .....
- 20.....α

Να σημειώθετε ὅτι ὅλες οἱ ἐρωτήσεις εἶναι ἰσοδύναμες και ἐπομένως κῆθε
σωστὴ ἀπάντηση βαθμολογεῖται με μὴ μονάδα για τὸ ἐρώτημα αὐτὸ, ἐνὶ για
κῆθε ἐσφαλμένη ἀπάντηση ἀφαιρεῖται τὸ 1/4 του βαθμοῦ.

Ἐπομένως μὴ τυχαῖα ἐπιλογὴ στις ἀπαντήσεις σας ἰχει τον κίνδυνο τῆς
ἀρνητικῆς βαθμολογίας.

1. Ὁ τὸπος ἰπώπα εἶναι παρακείμενος του ρήματος:

- α) ἰρῶ
- β) ἰπυῶ
- γ) ἰπῶ
- δ) ἰπῶζῶ

2. Ὁ παρακείμενος ἰστηκα ἀντιστοιχεῖ κατὰ τὸ νόημα σε ἐνεστώτα:

- α) ἰστημι
- β) ἰσταμαι
- γ) ἰστώνω
- δ) ἰσκῶ

3. Ὁ τὸπος ἰεῖσομαι εἶναι μῆλλον του ρήματος:

- α) ἰυνθῖνομαι
- β) ἰῖσχω
- γ) ἰῖπτῶ
- δ) ἰεῖθῶ

4. Ὁ τὸπος ἰδῖδοκα εἶναι παρακείμενος του ρήματος:

- α) δῖῶ
- β) δεῖῶ
- γ) ἰσθῖῶ
- δ) δῖκνῶ

5. Στη φράση "βλάνοι θαυμάσιοι το μέγθους" η γενική το μεγθους είναι:
α) αντικειμενική
β) της αιτίας
γ) της αξίας
δ) της ιδιότητας
6. Στην πρόταση "όστερον δ μετμελεν τος άθναοις" η δοτική το ς άθναοις είναι:
α) του ενεργού προσώπου
β) του κρνοντος προσώπου
γ) της συνοδεύσας
δ) αντικείμενο του μετμελεν
7. Στην πρόταση "ήσου πρόωμα σοι τ χοιρδια" η δοτική σοι ου είναι:
α) αντικειμενική
β) χαριστική
γ) της αναφοράς
δ) κτητική
8. Η λέξη που λέπει από την πρόταση "Βουλομένη δ' όν κα σο ---
----- ό τι όν νό χεις πρός τατα" είναι:
α) σκοπεύσθαι
β) δηλώσθαι
γ) πυθέσθαι
δ) όρσθαι
9. Ο ρηματικός τπος όγσω είναι:
α) μλλων του όγω
β) μλλων του όγομαι
γ) άριστος του όγομαι
δ) μλλων του όγ
10. Η λέξη ές είναι:
α) αριθμητική
β) σύνδεσμος
γ) πρόθεση
δ) μετοχή
11. Η λέξη πρατόριον ετυμολογική και σημασιολογική συνδέεται με το ρμα:
α) πρότω
β) πιπρσκω
γ) πρόθω
δ) πμρημι
12. Ο ρηματικός τπος συνχα είναι του ρματος:
α) συνόγω
β) συνόχω
γ) συνόκω
δ) συνηχ
13. Τι ήταν ο διθραμβος;
α) Θριαμβική όσμα που τραγουδοσαν στα Παναθήναια

- β) Χορικό τραγούδι προς τιμή του Διονύσου
- γ) Νικητήριος παίχνας
- δ) αρχιτεκτονικός χώρος

14. Ποιος ποιητής έγραψε Νεμεΐνικους;

- α) ο Αλκαίος
- β) ο Βακχυλίδης
- γ) ο Αρχλόχος
- δ) ο Πίνδαρος

15. Στην αρχαία κωμωδία παρβαση είναι:

- α) Η πρόοδος του χορού
- β) Η έξοδος του χορού
- γ) Το μέρος του έργου όπου ο ποιητής απευθύνεται μέσω του χορού στο ακροατήριο
- δ) Συγκεκριμένη μετρική ανωμαλία

16. Ο Διονύσιος Αλικαρνασσεύς ήταν:

- α) Γραμματικός της αλεξανδρινής εποχής
- β) Ρητοροδιδάσκαλος του 3ου αιώνα π.Χ.
- γ) ο συγγραφέας της Ρωμαϊκής Αρχαιολογίας
- δ) Διανοούμενος της δεξιάς Σοφιστικής

17. Ποιος ήταν ο σπουδαιότερος λυρικός ποιητής της Σικελίας;

- α) ο ΐβυκος
- β) ο Αρών
- γ) ο Ανακρών
- δ) ο Στήσιχος

18. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι εσφαλμένη;

- α) Οι δικανικοί λόγοι εκφωνούνται στα δικαστήρια, αναφέρονται στο παρελθόν, και είτε κατηγορούν είτε υπερασπίζονται.
- β) Οι επιδεικτικοί λόγοι εκφωνούνται στην Εκκλησία του Δήμου, αναφέρονται στο παρόν, και είτε ψάγουν είτε εγκωμιάζουν.
- γ) Οι συμβουλευτικοί λόγοι εκφωνούνται στην Εκκλησία του Δήμου αναφέρονται στο μέλλον, και αποβλέπουν στο συμφέρον της πόλης.
- δ) Οι δημηγορίες είναι συμβουλευτικοί λόγοι.

19. Σε ποιον προσωκρατικό φιλόσοφο στηρίζεται κατεξοχήν η φιλοσοφία του Επικούρου;

- α) στον Αναξαγόρα
- β) στον Ηρόκλειτο
- γ) στον Εμπεδοκλή
- δ) στον Δημόκριτο

20. Ποια άλλη τραγωδία έχει παρόμοια υπόθεση με αυτήν της Ηλέκτρας;

- α) Τραχινία
- β) Χοηφοροί
- γ) Αντιγόνη
- δ) Ικτιδες

ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2002

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ 02 ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
«Διδακτική Μεθοδολογία - Παιδαγωγικά Θέματα»

Σάββατο 7-12-2002

A. Να απαντήσετε στα επόμενα δύο από τα τρία ερωτήματα.

ΕΡΩΤΗΜΑ 1ο:

(Διδακτική Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας και Γραμματείας)

- Οι απαντήσεις να αναπτυχθούν στο ειδικό ΤΕΤΡΑΔΙΟ.
- Το ερώτημα συμμετέχει κατά 25% στη διαμόρφωση της βαθμολογίας.

Η κύρια ειρωνεία στην Ελένη του Ευριπίδη βρίσκεται στην αντίθεση ανάμεσα στο □νο□μα (φαινόμενα, πλάνη) και το □ρο□γμα (πραγματικότητα, «είναι»). Πώς θα αξιοποιήσετε διδακτικά την αντίθεση αυτή σε σχέση με την Ελένη και το Μενέλαο;

ΕΡΩΤΗΜΑ 2ο:

(Διδακτική Νεοελληνικής Γλώσσας και Νεοελληνικής Λογοτεχνίας)

- Οι απαντήσεις να αναπτυχθούν στο ειδικό ΤΕΤΡΑΔΙΟ.
- Το ερώτημα συμμετέχει κατά 25% στη διαμόρφωση της βαθμολογίας.

Κατά τη διδασκαλία του κατωτέρω ποιήματος στην Α΄ τάξη Λυκείου να εντοπίσετε πέντε βασικά σημεία του, από τα οποία να προκύπτουν οι διδακτικοί στόχοι που θέσατε και με βάση τα σημεία αυτά να το ερμηνεύσετε.

Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗ

Η Σατραπεία

Τι συμφορά, ενώ είσαι καμωμένος
για τα ωραία και μεγάλα έργα
η άδικη αυτή σου η τύχη πάντα
ενθάρρυνσι κι επιτυχία να σε αρνείται
5 να σ' εμποδίζουν ευτελείς συνήθειες,
και μικροπρέπειες, κι αδιαφορίες.
Και τι φρικτή ημέρα που ενδίδεις
(η μέρα που αφέθηκες κι ενδίδεις),
και φεύγεις οδοιπόρος για τα Σούσα,
10 και πιαίνεις στον μονάρχην Αρταξέρξη
που ευνοϊκά σε βάζει στην αυλή του,
και σε προσφέρει σατραπείες και τέτοια.
Και συ τα δέχεσαι με απελπισία
αυτά τα πράγματα που δεν τα θέλεις.
15 Άλλα ζητεί η ψυχή σου, γι' άλλα κλαίει
τον έπαινο του Δήμου και των Σοφιστών,
τα δύσκολα και τ' ανεκτίμητα Εύγε
την Αγορά, το Θέατρο, και τους Στεφάνους.
Αυτά πού θα σ' τα δώσει ο Αρταξέρξης,
20 αυτά πού θα τα βρεις στη σατραπεία
και τι ζωή χωρίς αυτά θα κάμεις.

ΕΡΩΤΗΜΑ 3ο:

(Διδακτική Ιστορίας)

- Οι απαντήσεις να αναπτυχθούν στο ειδικό ΤΕΤΡΑΔΙΟ.
- Το ερώτημα συμμετέχει κατά 25% στη διαμόρφωση της βαθμολογίας.

Σας δίδεται για διδασκαλία στη Γ' Λυκείου η παρακάτω ενότητα "Η ενσωμάτωση των προσφύγων".

Η ενσωμάτωση των προσφύγων

Η αποκατάσταση και η αφομοίωση των προσφύγων στην Ελλάδα ήταν, κατά γενική ομολογία, το σημαντικότερο επίτευγμα του νέου ελληνικού κράτους. Αν λάβει κανείς υπόψη τις αντικειμενικές δυσχέρειες, όπως τη δεινή οικονομική κατάσταση της χώρας, τις πολιτικές περιστάσεις κατά τις δεκαετίες του 1920 και του 1930, την ελλιπή κρατική οργάνωση και, κυρίως, τον τεράστιο αριθμό των προσφύγων που έφθασαν στην Ελλάδα, αντιλαμβάνεται γιατί το έργο της αποκατάστασης των προσφύγων έχει χαρακτηριστεί «πιτάνιο». Μεγάλο μέρος του έργου αυτού έγινε από το 1924 έως το 1928 και σε αυτό καθοριστικό ρόλο έπαιξε η λειτουργία της Επιτροπής Αποκατάστασης Προσφύγων (Ε.Α.Π.).

Το γεγονός ότι ήταν ένας οργανισμός υπό διεθνή έλεγχο τη βοήθησε να είναι αποστασιοποιημένη από την ταραγμένη ελληνική πολιτική ζωή και ως εκ τούτου αποτελεσματικότερη. Βέβαια, για την υλοποίηση των προγραμμάτων της το ελληνικό κράτος της παραχώρησε τα υλικά μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό. Και αν σε κάποιες περιπτώσεις το έργο των κατά τόπους επιτροπών της Ε.Α.Π. ή του κράτους γινόταν βιαστικά, εμπειρικά και πρόχειρα ή εξυπηρετούσε απλώς άμεσες ανάγκες και πολιτικές σκοπιμότητες, αυτό δεν μειώνει τη σπουδαιότητα του συνολικού έργου που επιτεύχθηκε.

Οι πρόσφυγες δεν αποτελούσαν ένα ενιαίο σύνολο. Ανάμεσά τους υπήρχαν διαφορές κοινωνικής προέλευσης, πολιτιστικής παράδοσης, διαλέκτου, ακόμα και γλώσσας (περίπου 100.000 πρόσφυγες ήταν τουρκόφωνοι). Όσοι εύποροι κάτοικοι της Μικράς Ασίας ή της Ανατολικής Θράκης κατόρθωσαν να φέρουν στην Ελλάδα μεγάλο μέρος από την περιουσία τους, σχεδόν αμέσως ενσωματώθηκαν στο νέο τόπο εγκατάστασής τους και αναμείχθηκαν με τους γηγενείς. Για τη μεγάλη όμως μάζα των προσφύγων, παρά την ταχεία αποκατάστασή τους, η αφομοίωση ήταν μια διαδικασία που κινήθηκε με πολύ πιο αργούς ρυθμούς. Οι περισσότεροι πρόσφυγες, ψυχικά τραυματισμένοι και με το άγχος πρώτα της επιβίωσης και αργότερα της βελτίωσης της ζωής τους, εξέφρασαν συχνά παράπονα για την αντιμετώπιση του κράτους, αλλά και των γηγενών κατοίκων του, κατηγορούσαν το ελληνικό κράτος ότι με την υπογραφή της Σύμβασης ανταλλαγής της Λοζάννης και του ελληνοτουρκικού Συμφώνου του 1930 παραβίασε βασικά δικαιώματά τους, ότι αποζημιώθηκαν μόνο κατά ένα μέρος για την περιουσία που εγκατέλειψαν στις πατρίδες τους, ότι, τέλος, η ανταλλάξιμη περιουσία δεν περιήλθε πάντοτε σε αυτούς. Πράγματι, παρά την ύπαρξη νόμων (ήδη πριν το 1922) που απαγόρευαν τη μεταβίβαση της μουσουλμανικής ακίνητης ιδιοκτησίας και η δυσκολία στην οριοθέτηση ή την περιφραγή της, συνέβαλαν σε να περιέλθουν τέτοιες εκτάσεις σε ντόπιους. Αλλά και το ίδιο το κράτος κάποιες φορές παραχώρησε ανταλλάξιμη περιουσία σε γηγενείς ακτήμονες ή σε ευαγή ιδρύματα.

Σε γενικές γραμμές υπήρχε διαφορά νοοτροπίας και ιδιοσυγκρασίας μεταξύ προσφύγων και γηγενών. Οι γηγενείς αναφέρονταν συχνά στο ήθος των προσφύγων (κυρίως των αστών), στη ροπή τους για διασκέδαση και την κοσμοπολίτικη συμπεριφορά αυτών και των γυναικών τους. Οι πρόσφυγες από τη μεριά τους μιλούσαν για το χαμηλό μορφωτικό και πολιτιστικό επίπεδο των ντόπιων και πρόβαλλαν την ελληνικότητά τους, την οποία οι ντόπιοι συχνά αμφισβητούσαν.

Η διάσταση προσφύγων και γηγενών εκφράστηκε κυρίως:

- **Στην οικονομική ζωή.** Υπήρχε ανταγωνισμός στην αγορά εργασίας, στην ιδιοκτησία της γης και σε άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες.
- **Στην πολιτική ζωή.** Πριν ακόμη από την παροχή στέγης και εργασίας, οι πρόσφυγες απέκτησαν την ελληνική ιθαγένεια και πολιτικά δικαιώματα. Εντάχθηκαν στο κόμμα του Βενιζέλου τόσο ως ψηφοφόροι όσο και ως πολίτευτές, βουλευτές και υπουργοί. Οι αντιβενιζελικοί και ο αντιβενιζελικός τύπος καλλιεργούσαν το μίσος εναντίον τους.

- **Στην κοινωνική ζωή.** Οι πρόσφυγες που κατοικούσαν στους συνοικισμούς ήταν απομονωμένοι, δεν είχαν συχνές επαφές με ντόπιους και προτιμούσαν να συνάπτουν γάμους μεταξύ τους. Δεν συνέβαινε το ίδιο με τους πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν μέσα στις πόλεις ή τα χωριά. Ο χώρος εργασίας, το σχολείο, η εκκλησία και κυρίως η γειτονιά έδιναν ευκαιρίες επικοινωνίας με τους ντόπιους. Σιγά-σιγά άρχισαν να συνάπτονται μικτοί γάμοι, που με την πάροδο του χρόνου γίνονταν όλο και περισσότεροι.

Η αντίθεση μεταξύ προσφύγων και γηγενών, σε ελάχιστες περιπτώσεις πήρε τη μορφή ανοικτής σύγκρουσης. Ο όρος «πρόσφυγας» όμως, είχε στην κοινή συνείδηση υποτιμητική σημασία, για πολλά χρόνια. Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ προσφύγων και γηγενών έπαψε να υπάρχει μετά τη δεκαετία του 1940. Αλλά και από πιο πριν οι πρόσφυγες πρώτης γενιάς και αργότερα τα παιδιά και τα εγγόνια τους συμμετείχαν σε όλες τις δραστηριότητες στη νέα πατρίδα τους.

-
- α) Ποιά τμήματα της ενότητας αυτής θα τα παρουσιάσετε αφηγηματικά;
Να εξηγήσετε την επιλογή σας.
- β) Ποιά τμήματα της ίδιας ενότητας θα επιδιώξετε να προκύψουν ως διαπιστώσεις - κρίσεις των μαθητών κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας και πως θα επιτύχετε αυτό

B. Να απαντήσετε στις σαράντα (40) ερωτήσεις του **ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ** με τη **μέθοδο των πολλαπλών επιλογών**.

- Οι απαντήσεις να δοθούν στο ειδικό **ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ**.
- Κάθε σωστή απάντηση συμμετέχει κατά 1,25% στη διαμόρφωση του βαθμού.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

ΚΩΔΙΚΟΣ *

A	Δ	Z
---	---	---

1. Λέγοντας “περιγραφική αξιολόγηση” εννοούμε:
- α) την αναλυτική περιγραφή αποκλειστικά της γνωστικής κατάστασης και των γνωστικών επιδόσεων των μαθητών.
  - β) την σύντομη περιγραφή με λέξεις(π.χ. προσπάθησε περισσότερο, καλά τα πήγες κλπ) και όχι με βαθμούς της γνωστικής, συναισθηματικής κατάστασης καθώς και της κοινωνικής συμπεριφοράς του μαθητή.
  - γ) την αναλυτική και εκτενή περιγραφή της γνωστικής και συναισθηματικής κατάστασης καθώς και της κοινωνικής συμπεριφοράς του μαθητή.
  - δ) τη βαθμολόγηση του μαθητή με βαθμούς που να συνοδεύονται από σύντομες περιγραφικές κρίσεις “άριστα”, “πολύ καλά”, “καλά” κλπ.

---

* Ο κωδικός αυτός να μεταφερθεί στο **ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ**

2. Λέγοντας “διαθεματική διδασκαλία” εννοούμε:

- α) τη σύνδεση θεμάτων που διδάσκονται στο Δημοτικό Σχολείο με θέματα που διδάσκονται στο Γυμνάσιο.
- β) το συνδυασμό γνώσεων από διάφορες γνωστικές περιοχές για την προσέγγιση και επεξεργασία ενός θέματος.
- γ) αποκλειστικά την επιλογή θεμάτων που προσφέρονται για την απόκτηση γνώσεων οι οποίες δεν διδάσκονται σε κανένα μάθημα, ώστε οι μαθητές να μάθουν όσο το δυνατόν περισσότερα πράγματα.
- δ) την επιλογή θεμάτων που ενδιαφέρουν κυρίως τους αδύνατους μαθητές, ώστε να ενδιαφερθούν για το μάθημα..

3. Λέγοντας “ευέλικτη ζώνη” εννοούμε:

- α) τη δυνατότητα που έχει ο εκπαιδευτικός να διδάσκει κατά προτεραιότητα όποιο μάθημα θέλει ανεξάρτητα από το ωρολόγιο πρόγραμμα, αν κρίνει ότι αυτό επιβάλλεται από την αυξημένη αντοχή και προθυμία ή την κούραση των μαθητών
- β) τη δυνατότητα που έχει ο κάθε μαθητής χωριστά να ασχοληθεί με ένα θέμα που τον ενδιαφέρει
- γ) την επεξεργασία μέσα σε ένα συνεχές δίκτυο ενός θέματος που προκαλεί το ενδιαφέρον όλων
- δ) ένα δίκτυο το οποίο προσφέρεται για την επεξεργασία και διόρθωση των κατ` οίκον εργασιών

4. Κατά τη γνώμη μου ο βαθμός παίζει καθοριστικό ρόλο για τη βελτίωση των επιδόσεων των μαθητών, γιατί:

- α) δραστηριοποιεί και τους καλούς και τους αδύνατους μαθητές και γι` αυτό αποτελεί ένα αποτελεσματικό μέσο για την καλλιέργεια του ενδιαφέροντος των μαθητών για το μάθημα.
- β) δραστηριοποιεί κυρίως τους καλούς μαθητές και όχι τους αδύνατους και γι` αυτό ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να αναζητήσει μέσα και τρόπους για τη δραστηριοποίηση του ενδιαφέροντος και των αδύνατων μαθητών.
- γ) δραστηριοποιεί τους αδύνατους μαθητές, οι οποίοι έτσι θα ενδιαφερθούν για το μάθημα.
- δ) αποτελεί ένα μέσο επιβολής ποιικών και διατήρησης του ελέγχου της τάξης

5. Είμαι υπέρ της απόρριψης και της στασιμότητας ενός μαθητή:

- α) μόνον αν αυτός δεν μπορούσε να παρακολουθήσει τον ρυθμό των μαθημάτων εξαιτίας σοβαρής ασθένειας που δεν του επέτρεψε την κανονική φοίτηση ή εμφανούς καθυστέρησης στην ανάπτυξη κλπ.
- β) γιατί έτσι θα καλύψει τα κενά του και θα συνεχίσει χωρίς προβλήματα στην επόμενη τάξη.
- γ) και μάλιστα αυτή πρέπει να γίνεται σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερες τάξεις, ώστε να μην αποκόπτεται από νωρίς η σχολική πορεία του μαθητή
- δ) γιατί σύμφωνα με ερευνητικά δεδομένα οι στάσιμοι μαθητές σημείωσαν στο μέλλον θετικότερες επιδόσεις σε σύγκριση με αυτούς που προήχθησαν, ενώ έπρεπε και αυτοί να μείνουν στάσιμοι

6. Ένα από τα χαρακτηριστικά του καλού εκπαιδευτικού είναι:

- α) να δείχνει κατανόηση προς τους μαθητές, πράγμα που σημαίνει ότι θα πρέπει να είναι ελαστικός και υποχωρητικός και να μην είναι απαιτητικός από αυτούς
- β) να δείχνει κατανόηση προς τους μαθητές, πράγμα που σημαίνει ότι πρέπει να ανέχεται τις ενέργειές τους, εφόσον δεν ξεπερνούν συγκεκριμένα όρια, αλλά συγχρόνως να είναι και απαιτητικός.
- γ) να μην είναι καθόλου ελαστικός και υποχωρητικός αλλά απαιτητικός, γιατί διαφορετικά θα χάσει τον έλεγχο της τάξης
- δ) να μην είναι απαιτητικός, γιατί έτσι διαπράττει αδικία σε βάρος των αδύνατων μαθητών.

7. Μετά τη διατύπωση μιας ερώτησης προς ένα συγκεκριμένο μαθητή που αδυνατεί να απαντήσει ο εκπαιδευτικός πρέπει να:

- α) καλέσει άλλον μαθητή να απαντήσει
- β) επαναδιατυπώσει την ερώτηση δεύτερη φορά και μόνον τότε να στραφεί προς άλλον μαθητή
- γ) διατυπώσει την ερώτηση με διαφορετικές λέξεις ή να προσπαθήσει να διατυπώσει μια σχετική αλλά πιο εύκολη ερώτηση σε σύγκριση με την πρώτη.
- δ) να διατυπώσει μια πάρα πολύ εύκολη, ακόμα και άσχετη προς την πρώτη, ερώτηση, ώστε να μην αποθαρρύνει τον μαθητή

8. **Λέγοντας σχέδιο εργασίας (project) εννοούμε:**
- α) μια ανοιχτή διαδικασία μάθησης κατά την οποία επιχειρείται η επεξεργασία ενός θέματος με ενεργό συμμετοχή των μαθητών, το οποίο επιλέγεται με βάση τα ενδιαφέροντά τους.
  - β) την επεξεργασία ενός θέματος το οποίο δίνεται στον μαθητή για το σπίτι με τη μορφή μιας κατ' οίκον εργασίας
  - γ) την παρουσίαση ενός θέματος από τον εκπαιδευτικό, ώστε να λειτουργήσει για τους μαθητές ως παράδειγμα
  - δ) την παρουσίαση ενός πρόχειρου σχεδίου από τον κάθε μαθητή, στο οποίο θα πρέπει να περιέχονται οι κύριες σκέψεις του για την επίλυση ενός προβλήματος.
-
9. **Με τον όρο «αυτοεκπληρούμενη προφητεία» εννοούμε ότι:**
- α) οι προσδοκίες και οι αντιλήψεις που έχει ο εκπαιδευτικός για τους μαθητές του επηρεάζουν πάντοτε αρνητικά τη συμπεριφορά του.
  - β) οι προσδοκίες και οι αντιλήψεις που έχουν οι μαθητές για τον εκπαιδευτικό τους επηρεάζουν αρνητικά τη συμπεριφορά τους.
  - γ) οι θετικές ή αρνητικές προσδοκίες και οι αντιλήψεις του εκπαιδευτικού για τους μαθητές του επηρεάζουν αντίστοιχα θετικά ή αρνητικά τόσο τη συμπεριφορά του όσο και τη συμπεριφορά των μαθητών του.
  - δ) οι προσδοκίες και οι αντιλήψεις του εκπαιδευτικού για τους μαθητές του δεν επηρεάζουν τη συμπεριφορά ούτε του ίδιου ούτε των μαθητών του.
-
10. **Με τον όρο “αξιολόγηση” εννοούμε :**
- α) την κατάταξη του μαθητή σε ένα σημείο μιας βαθμολογικής κλίμακας με βάση τις επιδόσεις του.
  - β) τη διαδικασία κατά την οποία όχι μόνον εκτιμάται η προσπάθεια του μαθητή για την επίτευξη ενός στόχου, αλλά αντλούνται και σχετικές πληροφορίες από τον εκπαιδευτικό και τον μαθητή για τη βελτίωση της διδασκαλίας και της μάθησης
  - γ) τη διαδικασία κατά την οποία ο εκπαιδευτικός βαθμολογεί το μαθητή με βάση τις επιδόσεις του, αξιολογώντας και τη γενικότερη συμπεριφορά του.
  - δ) την εκτίμηση της προσπάθειας του μαθητή μετά από σύγκριση με τους συμμαθητές του
-
11. **Κατά τη μεταγνωστική αξιολόγηση:**
- α) ο μαθητής εκθέτει τον τρόπο που σκέφθηκε, για να αντιμετωπίσει ένα πρόβλημα
  - β) ο εκπαιδευτικός δίνει στον μαθητή πρόσθετο υλικό, για να αξιολογήσει ο ίδιος την προσπάθειά του.
  - γ) ο μαθητής συγκεντρώνει μόνος του γνώσεις και πληροφορίες, οι οποίες είναι αναγκαίες για την αυτοαξιολόγησή του.
  - δ) ο μαθητής επιλέγει με βάση αξιολογικά κριτήρια τις γνώσεις που είναι απαραίτητες για την επίλυση ενός προβλήματος
-
12. **Η εικονογράφηση του σχολικού εγχειριδίου είναι ιδιαίτερα σημαντική, γιατί:**
- α) Με την εικόνα επαναλαμβάνεται το κείμενο και γίνεται πιο εύκολο
  - β) Η εικόνα μπορεί να προσελκύσει την προσοχή του μαθητή
  - γ) Με την εικόνα όχι απλώς επαναλαμβάνεται το κείμενο, αλλά και συμπληρώνεται
  - δ) Η εικόνα μπορεί να προσφέρει και πληροφορίες άσχετες προς το κείμενο
-
13. **Σύμφωνα με τον Piaget η γνώση κατασκευάζεται μέσω της δράσης του ατόμου πάνω στο περιβάλλον. Αυτό σημαίνει ότι:**
- α) Η γνώση αποτελεί ένα αντίγραφο της πραγματικότητας.
  - β) Το υποκείμενο που μαθαίνει και το περιβάλλον βρίσκονται σε μια αλληλεξάρτηση
  - γ) Το περιβάλλον δεν βοηθάει ιδιαίτερα στην οικοδόμηση της γνώσης, μια και οι φυσικές προδιαθέσεις παίζουν τον αποκλειστικό ρόλο
  - δ) Το περιβάλλον παίζει τον καθοριστικό ρόλο στην κατάκτηση της γνώσης
-

14. Οι μπηχεβιοριστές υποστηρίζουν ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει να διατυπώνει πολύ σαφείς και συγκεκριμένους στόχους κατά το σχεδιασμό της διδασκαλίας του, γιατί:
- α) η πολύ σαφής και συγκεκριμένη διατύπωση του στόχου τον προφυλάσσει από την απώλεια προσανατολισμού.
  - β) η διδασκαλία είναι μια δημιουργική διαδικασία και πολλές φορές οδηγεί σε απρόβλεπτα αποτελέσματα τα οποία είναι πολύ σημαντικά.
  - γ) η σαφής διατύπωση του στόχου θα βοηθήσει το μαθητή στην προσπάθεια για επίτευξή του.
  - δ) η όλη διαδικασία δεν έχει νόημα, αφού ο εκπαιδευτικός πρέπει να στηρίζεται στο περιεχόμενο του σχολικού εγχειριδίου.
-
15. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιβάλλει σε μαθητές τις ποινές της μη παροχής μιας αμοιβής ή της αποδοκίμασias για να:
- α) τους υπενθυμίσει το λάθος που έκαναν,
  - β) παραδεχθούν το σφάλμα τους,
  - γ) συμμορφωθούν στις απαιτήσεις του,
  - δ) τους "κόψει τον βήχα".
-
16. Ο Σωκράτης με το να υποστηρίζει ότι "ζωή χωρίς έλεγχο, δεν αξίζει να τη ζει κανείς":
- α) εκφράζει την αμφιβολία του για τον τρόπο ζωής των ανθρώπων,
  - β) επισημαίνει την αξία της κριτικής σκέψης στους ανθρώπους,
  - γ) προειδοποιεί τους ανθρώπους να είναι προσεκτικοί,
  - δ) ελέγχει καθημερινά τη ζωή των Αθηναίων.
-
17. Ο εκπαιδευτικός για να κόψει τη συνήθεια του μασήματος της τσίκλας στην τάξη από κάποιους μαθητές θα ήταν ορθότερο να:
- α) τους υποχρεώνει να πετούν την τσίκλα στο καλάθι των ακρήστων κάθε φορά που τους συλλαμβάνει,
  - β) τους καλεί να συζητήσουν, γιατί δεν επιτρέπεται το μάσημα της τσίκλας στην τάξη,
  - γ) προσφεύγει σε απειλές για μείωση της διαγωγής τους,
  - δ) τους βάζει να καθίσουν μόνοι τους σε θρανίο και να μασούν τσίκλα κατά βούληση.
-
18. Σε ποια ενέργεια προβαίνει ο εκπαιδευτικός για τους μαθητές που αδιαφορούν για τα μαθήματά τους;
- α) περιμένει από αυτούς να φιλοτιμηθούν και να δείξουν κάποια στιγμή το ενδιαφέρον τους,
  - β) χρησιμοποιεί την αποδοκίμασias και τη χαμηλή βαθμολογία για να ανταποκριθούν ικανοποιητικά στα μαθήματά τους,
  - γ) τους προειδοποιεί ότι θα ενημερώσει σχετικά τους γονείς τους για να αντιμετωπίσουν την κατάσταση,
  - δ) αναπτύσσει διδακτικές στρατηγικές και στάσεις, που δραστηριοποιούν τα κίνητρά τους για μάθηση.
-
19. Η ποιότητα της προσφοράς των υπολογιστών τελευταίου τύπου στη διδακτική διαδικασία εξαρτάται κυρίως από:
- α) τον τύπο των υπολογιστών,
  - β) την ποιότητα των προγραμμάτων τους,
  - γ) τις προτιμήσεις και τα ενδιαφέροντα των μαθητών,
  - δ) το σχέδιο της διδασκαλίας.
-
20. Ο Ευάγ. Παπανούτσος υποστηρίζει ότι η διδασκαλία είναι τέχνη, διότι κατ' εξοχήν:
- α) χρησιμοποιεί οργανωμένα μεθοδολογικά σχήματα,
  - β) εργάζεται πάνω σε στερεότυπες φόρμες,
  - γ) σχεδιάζεται για να βοηθήσει τις εσωτερικές διαδικασίες της μάθησης,
  - δ) είναι προϊόν έμπνευσης και δημιουργικού οίστρου.
-
21. Κατά την υλοποίηση της διδασκαλίας δεν πρέπει να υπερτιμηθεί η συμβολή των διδακτικών στόχων, γιατί:
- α) παρέχουν αμυδρή εικόνα για την πορεία πλεύσης της διδασκαλίας,
  - β) αποπροσανατολίζουν τον εκπαιδευτικό σε ό,τι έχει σχέση με τη διαδοχή των διδακτικών ενεργειών,
  - γ) αποτελούν υποκειμενικές εκτιμήσεις του εκπαιδευτικού για κάποια αναμενόμενα αποτελέσματα,
  - δ) παραπληροφορούν τους μαθητές για τα αναμενόμενα θέματα των εξετάσεων.
-

22. Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή θεωρείται στοιχείο απαραίτητο της διδασκαλίας, κυρίως γιατί:
- α) πληροφορεί το μαθητή για τους βαθμούς που πήρε,
  - β) επισημαίνει τα δυνατά και αδύνατα σημεία του,
  - γ) δίνει έμφαση στη γνώση που ο μαθητής αποκτά κάθε φορά,
  - δ) δημιουργεί κλίμα άμιλλας μεταξύ των μαθητών.
-
23. Η χρήση της άμεσης διδασκαλίας ενδείκνυται μόνο για:
- α) τη διδασκαλία κοινωνικών θεμάτων,
  - β) τη μετάδοση γνώσεων στους μαθητές,
  - γ) την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης,
  - δ) την καλλιέργεια της δημιουργικής φαντασίας.
-
24. Η διάλεξη του εκπαιδευτικού στις τάξεις παρά τις επιφυλάξεις, που έχουν διατυπωθεί, εξακολουθεί να χρησιμοποιείται στη διδασκαλία, όταν ο εκπαιδευτικός:
- α) θέλει να ασκήσει την κριτική σκέψη των μαθητών,
  - β) επιδιώκει να καλλιεργήσει το διάλογο στην τάξη,
  - γ) επιθυμεί να διευκρινίσει και επεξηγήσει σκοτεινά σημεία της ύλης,
  - δ) προσπαθεί να δημιουργήσει προβληματικές καταστάσεις στους μαθητές.
-
25. Η χρήση των ερωταποκρίσεων στη διδασκαλία είναι πολύ σύνηθες φαινόμενο, κυρίως γιατί:
- α) διεγείρουν το ενδιαφέρον, την περιέργεια και την προσοχή των μαθητών,
  - β) δίνουν την ευκαιρία στους μαθητές να επιτύχουν υψηλή βαθμολογία,
  - γ) δημιουργούν καταστάσεις άμιλλας μεταξύ των μαθητών,
  - δ) επιτρέπουν στους μαθητές να προβάλλουν την αξία τους.
-
26. Το σχέδιο διδασκαλίας της μιας ώρας θεωρείται απαραίτητο, περισσότερο γιατί:
- α) διευκολύνει την κατάκτηση της νέας ύλης,
  - β) δεν επιτρέπει τη χαλάρωση των μαθητών,
  - γ) αποκλείει παρεκκλίσεις άσχετες προς τους στόχους της διδασκαλίας,
  - δ) εκμεταλλεύεται πλήρως τον παρεχόμενο διδακτικό χρόνο.
-
27. Κατά τον J. Bruner ο εκπαιδευτικός μπορεί να διδάξει οποιαδήποτε γνώση στους μαθητές αρκεί να:
- α) χρησιμοποιεί παραδείγματα στη διδασκαλία,
  - β) συνδέει την παλιά με την καινούρια γνώση,
  - γ) απλουστεύει τη γνώση ανάλογα προς το πνευματικό επίπεδο των μαθητών,
  - δ) παρέχει τα απαραίτητα μέσα για να εργάζονται οι μαθητές μόνοι τους.
-
28. Μια τυχόν σύγκρουση μεταξύ δασκάλου-μαθητή λύνεται καλύτερα όταν:
- α) ο μαθητής αλλάξει συμπεριφορά
  - β) ο μαθητής αλλάξει τάξη ή τμήμα τάξης
  - γ) ο δάσκαλος αλλάξει τάξη ή τμήμα τάξης
  - δ) ο δάσκαλος αλλάξει συμπεριφορά
-
29. Η μάθηση του παιδιού στη σχολική τάξη απαιτεί κυρίως:
- α) τη δυνατότητα επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης
  - β) το συναίσθημα της οικειότητας
  - γ) τα κοινά ενδιαφέροντα και τους κοινούς στόχους
  - δ) το συναίσθημα αλληλεξάρτησης
-
30. Η λειτουργία επικοινωνίας μεταξύ των μελών μιας σχολικής τάξης προϋποθέτει κυρίως ένα από τα παρακάτω στοιχεία:
- α) το εθνικό
  - β) το φυλετικό
  - γ) το ταξικό
  - δ) το γλωσσικό
-

31. Το κοινωνιόγραμμα χρησιμοποιείται μόνο στην αξιολόγηση:
- α) της επίδοσης του μαθητή
  - β) της συμπεριφοράς του μαθητή
  - γ) της διατομικής σχέσης του μαθητή
  - δ) της ευφυΐας του μαθητή
-
32. Στην ανάπτυξη των σχέσεων του ατόμου με τους άλλους μεσολαβούν βασικές λειτουργίες από τις οποίες η σημαντικότερη είναι:
- α) ο προσανατολισμός
  - β) η κατηγοριοποίηση
  - γ) η πρόγνωση
  - δ) η διακριτικότητα
-
33. Η συμπάθεια μεταξύ των μελών μιας σχολικής τάξης αναπτύσσεται κυρίως από:
- α) τη σωματική διάπλαση
  - β) την ενδυμασία
  - γ) τα κοινά ενδιαφέροντα
  - δ) τις κατά προσέγγιση ίσες ικανότητες
-
34. Μια κατάλληλη απάντηση σε μια μητέρα, που δε θέλει το παιδί της να κάθεται μαζί με ένα αλβανόπουλο στο ίδιο θρανίο, θα ήταν ότι:
- α) το αλβανόπουλο τράβηξε κλήρο κι έτυχε το παιδί σας
  - β) το αλβανόπουλο είναι και αυτό μαθητής, όπως και το παιδί σας
  - γ) το αλβανόπουλο κάθισε τυχαία μαζί με το παιδί σας
  - δ) το αλβανόπουλο αλλάζει θέση κάθε βδομάδα
-
35. Οι μαθητές ενός σχολείου κάθε πρωί, μόλις δουν την καθηγήτριά τους, μαζεύουν πέτρες και πετροβολούν το σχολείο, σπάζοντας πόρτες και παράθυρα. Έτσι δημιουργείται ένα σοβαρό πρόβλημα. Ποια από τις παρακάτω λύσεις θα συνιστούσατε να χρησιμοποιήσει η εν λόγω καθηγήτρια κατ' αρχήν:
- α) να τιμωρήσει τους μαθητές
  - β) να ζητήσει τη βοήθεια των γονιών
  - γ) να συζητήσει με τους μαθητές
  - δ) να μαζέψει πέτρες και να πετροβολήσει και αυτή το σχολείο
-
36. Ο Piaget υποστηρίζει ότι η αφαιρετική - κριτική σκέψη του παιδιού αναπτύσσεται σε μια από τις παρακάτω ηλικίες:
- α) 0 - 1 ½ έτους
  - β) 1 ½ - 7 ετών
  - γ) 7 - 11 ετών
  - δ) 11 - 16 ετών
-
37. Τον απομονωμένο στη σχολική τάξη μαθητή πρέπει να τον βοηθήσουν κυρίως:
- α) οι γονείς
  - β) ο ψυχολόγος
  - γ) ο ψυχίατρος
  - δ) ο καθηγητής
-
38. Την ευθύνη για τις μαθησιακές δυσκολίες του παιδιού κυρίως:
- α) έχουν οι γονείς
  - β) έχει ο καθηγητής
  - γ) έχει ο γιατρός
  - δ) έχει ο ψυχολόγος
-
39. Με ποιο τρόπο αντιμετωπίζουμε ένα αδύνατο μαθητή για να βελτιώσει την επίδοσή του στα μαθήματα:
- α) τιμωρούμε το μαθητή
  - β) του αναθέτουμε λιγότερες ασκήσεις
  - γ) τον παραπέμπουμε σε ειδική τάξη
  - δ) του αφιερώνουμε περισσότερο χρόνο
-

40. Ο σημαντικότερος παράγοντας στον οποίον οφείλονται οι διαφορετικού επιπέδου σχολικές επιδόσεις κανονικών μαθητών μιας σχολικής τάξης κυρίως είναι:
- α) οι συνθήκες ζωής τους
  - β) οι γονείς τους
  - γ) ο καθηγητής τους
  - δ) οι ατομικές τους ικανότητες
-

ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΤΟΥΣ 2002

ΚΛΑΔΟΣ ΠΕ 04 ΦΥΣΙΚΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ
«Διδακτική Μεθοδολογία - Παιδαγωγικά Θέματα»

Κυριακή 8-12-2002

Από τα επόμενα τέσσερα (4) **ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ**, καθένα από τα οποία αναφέρεται στην Διδακτική των μαθημάτων: 1) Φυσικής, 2) Χημείας, 3) Βιολογίας, 4) Γεωλογίας, να απαντήσετε **υποχρεωτικώς** στο ερώτημα που αναφέρεται στην Διδακτική του μαθήματος της **ειδικότητάς σας**.

Από τα υπόλοιπα τρία (3) ερωτήματα, να επιλέξετε και να απαντήσετε σε ένα από αυτά (μάθημα **επιλογής**)

Οι απαντήσεις στα δύο ερωτήματα να αναπτυχθούν σε **δύο διαφορετικά τετράδια**.

Υποχρεωτικώς να απαντήσετε και στο **ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ** που ακολουθεί, με τη μέθοδο των πολλαπλών επιλογών. Το ερωτηματολόγιο είναι κοινό για όλες τις ειδικότητες και έχει βαθμολογικά την ίδια βαρύτητα με τα δύο ερωτήματα.

Υπενθυμίζεται ότι και για τη Δεύτερη Θεματική Ενότητα ισχύει συντελεστής βαθμολογίας 3 για το μάθημα ειδικότητας και 1 για το μάθημα επιλογής. Επομένως το μάθημα ειδικότητας συμμετέχει με ποσοστό 37,5% στην τελική διαμόρφωση του βαθμού της Δεύτερης Θεματικής Ενότητας, ενώ το μάθημα επιλογής με 12,5%, και το ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ με 50%.

ΕΡΩΤΗΜΑ 1ο:
(Διδακτική Φυσικής)

Να περιγράψετε την καταλληλότερη κατά τη γνώμη σας εκπαιδευτική διαδικασία, διάρκειας 2 ωρών σε μαθητές Β΄ Λυκείου, η οποία να αφορά στις σχέσεις της ηλεκτρικής αντίστασης ευθύγραμμου μεταλλικού αγωγού με τη θερμοκρασία, το μήκος του αγωγού, το εμβαδόν της διατομής του και το είδος του υλικού του αγωγού.

α) Ακολουθώντας την οποιαδήποτε εκπαιδευτική προσέγγιση και στρατηγική που θα επιλέξετε:

(i) να περιλάβετε στην προτεινόμενη διαδικασία τρόπους πρόκλησης του ενδιαφέροντος των μαθητών,

(ii) να αναφερθείτε σε πιθανές υποθέσεις των μαθητών για τις σχέσεις μεταξύ αυτών των μεγεθών,

(iii) να προτείνετε εργαστηριακά πειράματα, να επιλέξετε τις υποθέσεις που επιβεβαιώνονται από αυτά και να διατυπώσετε τις σχέσεις εξάρτησης και τέλος

(iv) να γενικεύσετε τα συμπεράσματα με συγκεκριμένες αναφορές σε τεχνολογικές εφαρμογές.

β) Περιγράψτε τα προτεινόμενα εργαστηριακά πειράματα (διάταξη, διαδικασία, μετρήσεις, επεξεργασία) συνοπτικά.

Θα εφαρμόζατε επικουρικά τις σύγχρονες τεχνολογίες πληροφόρησης; Αν ναι, ποιες, πού, πώς και γιατί; Περιγράψτε και σχολιάστε συνοπτικά.

ΕΡΩΤΗΜΑ 2ο:

(Διδακτική Χημείας)

Πρόκειται να παρουσιάσετε σε μαθητές τις έννοιες "ión" και "ιοντική ένωση". Τις έννοιες αυτές οι μαθητές τις ακούν για πρώτη φορά, ενώ έχουν ήδη αποκτήσει τις βασικές γνώσεις για τα άτομα, τα μόρια και τη δομή τους.

α) Ποια είναι τα βασικά στοιχεία (θεωρία, φυσικά και χημικά μεγέθη) που θα χρησιμοποιήσετε για να διαφοροποιήσετε την έννοια "ión" από την έννοια "μόριο";

β) Να αναπτύξετε δύο σύντομα παραδείγματα πειραμάτων (που να μην απαιτούν κάποιο ιδιαίτερο εργαστηριακό εξοπλισμό) με τα οποία θα επιδείξετε τις φυσικές και χημικές διαφορές δύο υδατοδιαλυτών ενώσεων, από τις οποίες η μία παρέχει κατά τη διάλυσή της στο νερό ίόντα και η άλλη μόνο μόρια.

γ) Να περιγράψετε δύο ερωτήσεις τέτοιες, ώστε από τις απαντήσεις που θα λάβετε από τους μαθητές, να μπορεί να διαπιστωθεί ο βαθμός κατανόησης των αναφερθεισών εννοιών

ΕΡΩΤΗΜΑ 3ο:

(Διδακτική Βιολογίας)

Προκειμένου να διδάξετε το φαινόμενο της **μίτωσης** σε μαθητές της Β΄ Λυκείου :

- α) ποια κατά την γνώμη σας σημεία πιστεύετε ότι πρέπει να επισημανθούν ιδιαίτερα κατά την παρουσίαση της θεωρίας, ώστε να γίνει κατανοητό το φαινόμενο;
- β) πως θα οργανώσετε μία εργαστηριακή άσκηση με την οποία οι μαθητές θα μπορέσουν να παρατηρήσουν τα διάφορα στάδια της μίτωσης; Τί βιολογικό υλικό και τί εργαστηριακό εξοπλισμό θα χρησιμοποιήσετε;
- γ) Να διατυπώσετε τρία (3) ερωτήματα προς τους μαθητές ώστε ανάλογα με την απάντησή τους να μπορεί να αξιολογηθεί ο βαθμός κατανόησης της θεωρητικής έννοιας της μίτωσης.

ΕΡΩΤΗΜΑ 4ο: **(Διδακτική Γεωλογίας)**

Πρόκειται να ετοιμάσετε τη διδασκαλία με θέμα “**Ρήγματα, Ενεργά Ρήγματα, Σεισμοί**” για μαθητές επιπέδου Α΄ Λυκείου. Αν η ανάπτυξη του θέματος αυτού περιλαμβάνει μόνο μία (1) ώρα διδασκαλίας στην αίθουσα, τότε :

- α) Να διαμορφώσετε σχέδιο μαθήματος για την θεωρητική προσέγγιση του θέματος αυτού.
- β) Να επιλέξετε ως παράδειγμα μία (1) θέση από τον Ελλαδικό Χώρο και μία (1) θέση εκτός Ελλάδας που θεωρείτε χαρακτηριστικές, για να αντιληφθούν οι μαθητές σας το θέμα στο σύνολό του. Αιτιολογήστε την επιλογή των θέσεων αυτών.
- γ) Να αναπαραστήσετε με πέντε (5) απλά σχήματα (σκίτσα) πέντε (5) διαφορετικά είδη ρηγμάτων.
- δ) Να διατυπώσετε τρεις (3) ερωτήσεις προς τους μαθητές σας, από τις οποίες να μπορέσετε να διαπιστώσετε τον βαθμό κατανόησης του εν λόγω θέματος της διδασκαλίας και παράλληλα να τους αξιολογήσετε.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Να απαντήσετε στις σαράντα (40) ερωτήσεις του **ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ** με τη **μέθοδο των πολλαπλών επιλογών**.

- Οι απαντήσεις να δοθούν στο ειδικό **ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ**.
- Κάθε σωστή απάντηση συμμετέχει κατά 1,25% στη διαμόρφωση του βαθμού.

1. **Σύμφωνα με τον Ρουσό ο άνθρωπος γεννιέται καλός, αλλά διαστρεβλώνεται και αλλοιώνεται κάτω από την επίδραση της κοινωνίας. Συμφωνείτε με την άποψή του;**
- α) Συμφωνώ, γιατί πράγματι ο νέος άνθρωπος έρχεται στον κόσμο χωρίς να έχει δεχθεί οποιαδήποτε αρνητικά ερεθίσματα
  - β) Διαφωνώ, γιατί ο νέος άνθρωπος δεν γεννιέται ούτε καλός ούτε κακός, αλλά διαμορφώνεται στη συνέχεια σε καλό ή κακό
  - γ) Διαφωνώ, γιατί η αγωγή δεν παίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και του χαρακτήρα του νέου ανθρώπου
  - δ) Διαφωνώ, γιατί οι κληρονομικές προδιαθέσεις είναι δυνατόν να παίζουν ένα σχετικό ρόλο, αλλά το περιβάλλον και η αγωγή μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και του χαρακτήρα του
-
2. **Η εφαρμογή του Η/Υ κατά τη διδασκαλία πρέπει κυρίως να γίνεται, γιατί :**
- α) συμβάλλει αποκλειστικά στην προσφορά γνώσεων στο μαθητή
  - β) συμβάλλει τόσο στην προσφορά γνώσεων όσο και στη δραστηριοποίηση της σκέψης του
  - γ) ο μαθητής θα πρέπει να ενημερωθεί για τη χρήση του, μια που έγινε αναπόσπαστο τμήμα της ζωής μας
  - δ) Ο Η/Υ σπάει τη μονοτονία της διδασκαλίας και ελκύει το μαθητή
-
3. **Ο εκπαιδευτικός, για να επιτύχει στο έργο του, χρειάζεται:**
- α) άρτια ειδική επιστημονική κατάρτιση(στα Μαθηματικά, στην Ιστορία κλπ)
  - β) τόσο ειδική επιστημονική όσο και παιδαγωγική κατάρτιση
  - γ) παιδαγωγική κατάρτιση, αφού η απόκτηση επιμέρους ειδικών επιστημονικών γνώσεων δεν παίζει σημαντικό ρόλο
  - δ) άρτια επιστημονική κατάρτιση μόνο στα κύρια μαθήματα (Γλώσσα και Μαθηματικά), αφού αυτά είναι και τα πλέον σημαντικά
-
4. **Ο εκπαιδευτικός κατά τη διδασκαλία του:**
- α) Πρέπει να προσανατολίζει το μάθημα αποκλειστικά στα ενδιαφέροντα των μαθητών
  - β) Δεν πρέπει να παίρνει υπόψη του τα ενδιαφέροντα των μαθητών, αλλά να στηρίζεται αποκλειστικά στο σχολικό εγχειρίδιο
  - γ) Πρέπει να παίρνει υπόψη του τα ενδιαφέροντα των μαθητών και να τα συνδυάζει με το περιεχόμενο του μαθήματος
  - δ) Δεν πρέπει να παίρνει ιδιαίτερα υπόψη του τα ενδιαφέροντα των μαθητών, αλλά να συμπληρώνει το σχολικό εγχειρίδιο με γνώσεις οι οποίες κατά την κρίση του είναι σημαντικές
-
5. **Αναφέρεται μερικές φορές ότι ο εκπαιδευτικός πρέπει να διατυπώνει και δύσκολες ερωτήσεις:**
- α) Προς άτακτους μαθητές, για να τους τιμωρήσει
  - β) Προς μαθητές που του έδωσαν λανθασμένες απαντήσεις σε προηγούμενες ερωτήσεις του
  - γ) Προς μαθητές που ξέχασαν να κάνουν μια εργασία για το σπίτι
  - δ) Προς μαθητές που κρίνει ότι μπορούν, τουλάχιστον ως ένα βαθμό, να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της ερώτησης
-
6. **Κατά την ενίσχυση ιδιαίτερα των μεγαλύτερων μαθητών ο εκπαιδευτικός πρέπει κυρίως:**
- α) Να διατυπώνει λεκτικά επαίνους και ενισχυτικούς χαρακτηρισμούς
  - β) Να χαμογελάει στους μαθητές και έτσι να τους ενθαρρύνει
  - γ) Να αξιοποιεί και να εντάσσει στο μάθημα γνώμες και απόψεις τους
  - δ) Να τους βάζει μεγάλους βαθμούς
-

*

Ο κωδικός αυτός να μεταφερθεί στο ΑΠΑΝΤΗΤΙΚΟ ΦΥΛΛΟ

7. **Ο εκπαιδευτικός κατά την αξιολόγηση ενός μαθητή του πρέπει κυρίως:**
- α) Να τον συγκρίνει με τους συμμαθητές του
  - β) Να τον συγκρίνει με το στόχο μάθησης
  - γ) Να έχει ως γνώμονα την ήδη διαμορφωμένη άποψή του γι' αυτόν
  - δ) Να τον συγκρίνει με βάση το μέσο όρο επίδοσης της τάξης
-
8. **Για να δραστηριοποιήσει τους αδύνατους μαθητές, θα πρέπει ο εκπαιδευτικός:**
- α) Να τους θέτει εύκολες ερωτήσεις
  - β) Να τους θέτει ερωτήσεις που είναι δύσκολες, ώστε να τους δραστηριοποιήσει στην περίπτωση που απαντήσουν
  - γ) Να τους θέτει ερωτήσεις, στις οποίες πιστεύει ότι μπορούν, τουλάχιστον ως ένα βαθμό, να ανταποκριθούν
  - δ) Να αποφεύγει να τους θέτει ερωτήσεις, για να μην αποκαλυφθεί η άγνοιά τους
-
9. **Για να εξασφαλίσει ο εκπαιδευτικός σε μεγάλο βαθμό την προσοχή των μαθητών, θα πρέπει κυρίως:**
- α) Να προκαλεί την σκέψη των μαθητών και να τους τοποθετεί μπροστά σε προβλήματα
  - β) Να καλλιεργεί τον συναγωνισμό μεταξύ των μαθητών
  - γ) Να τους θέτει δύσκολες ερωτήσεις
  - δ) Να τους παραδίδει με απλό και κατανοητό τρόπο το μάθημα
-
10. **Κατά το σχεδιασμό της διδασκαλίας του ο εκπαιδευτικός πρέπει να διατυπώνει στόχους που:**
- α) Είναι εύκολα επιτεύξιμοι από όλους τους μαθητές, ώστε να τους ενθαρρύνει
  - β) Είναι επιτεύξιμοι μόνον από ελάχιστους μαθητές, ώστε να ανεβάσει το επίπεδο της τάξης
  - γ) Είναι κατά ένα ποσοστό επιτεύξιμοι από όλους και κατά ένα άλλο ποσοστό είναι επιτεύξιμοι από λίγους μαθητές
  - δ) Είναι επιτεύξιμοι από μαθητές μέτριων επιδόσεων
-
11. **Όταν ένας μαθητής ατακτεί, ο εκπαιδευτικός πρέπει:**
- α) Να τον ελέγξει με μη λεκτικά σήματα (με το βλέμμα, με κινήσεις των χεριών κλπ)
  - β) Να τον επιπλήξει ενώπιον των συμμαθητών του
  - γ) Να του αναθέσει μια δύσκολη εργασία για το σπίτι
  - δ) Να αδιαφορεί, ώστε να τον υποχρεώσει να επανέλθει στην τάξη
-
12. **Για να εξασφαλίσει τη συμμετοχή των μαθητών θα πρέπει ο εκπαιδευτικός ήδη κατά την έναρξη της διδασκαλίας του:**
- α) Να έχει δημιουργήσει θετικό συναισθηματικό κλίμα
  - β) Να κάνει μια εύκολη ερώτηση
  - γ) Να προβάλλει την αρνητική εικόνα που έχει σχηματίσει για τις επιδόσεις τους
  - δ) Να καλλιεργήσει τον ανταγωνισμό, προβάλλοντας τις επιδόσεις συγκεκριμένων μαθητών
-
13. **Όταν ένας μαθητής διατυπώσει μια λανθασμένη απάντηση, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει:**
- α) Να δώσει το λόγο σε άλλο μαθητή που σηκώνει το χέρι
  - β) Να επιμείνει και να επαναδιατυπώσει την ερώτηση με τις ίδιες λέξεις, προς τον ίδιο μαθητή.
  - γ) Να διατυπώσει μια πολύ εύκολη ερώτηση, ώστε να μπορέσει ο μαθητής να απαντήσει
  - δ) Να επιμείνει και να επαναδιατυπώσει την ερώτηση, χρησιμοποιώντας διαφορετική διατύπωση και προσφέροντας σχετική βοήθεια
-
14. **Κατά τη διδασκαλία ο εκπαιδευτικός οφείλει να χρησιμοποιεί τεχνικές της μεταγνώσης, γιατί οι μαθητές:**
- α) ξαναθυμούνται ορισμένα πράγματα
  - β) ελέγχουν το πώς μαθαίνουν
  - γ) ασκούνται στο γράψιμο
  - δ) παίρνουν συχνά αποφάσεις
-
15. **Οι εκπαιδευτικοί δεν πρέπει να αποφεύγουν τον ομαδικό τρόπο εργασίας των μαθητών στις τάξεις, γιατί αυτοί:**
- α) επιτρέπεται να αναδειχθούν οι μαθητές που είναι αστέρια
  - β) αναδεικνύει τα ατομικά χαρακτηριστικά του κάθε μαθητή
  - γ) δίνει ένα τόνο παιχνιδιού στις ομαδικές δραστηριότητες
  - δ) ασκεί τους μαθητές στις δημοκρατικές διαδικασίες
-

16. Το κλίμα της σχολικής τάξης επηρεάζει σημαντικά τη διαδικασία της μάθησης και οφείλεται βασικά:
- α) στην ευκολία ή δυσκολία του γνωστικού αντικείμενου
  - β) στο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων
  - γ) στο στυλ αγωγής και διδασκαλίας του εκπαιδευτικού
  - δ) στην πειθαρχία που δείχνουν οι μαθητές
-
17. Η διαθεματικότητα ως τρόπος προσέγγισης της νέας ύλης από τους μαθητές:
- α) παρέχει τη δυνατότητα επεξεργασίας ενός θέματος από την πλευρά διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων και συσχέτισης της γνώσης που προκύπτει
  - β) δίνει την ευκαιρία αντιπαράβολής περιεχομένων, που ανήκουν σε διακριτά γνωστικά αντικείμενα
  - γ) επιτρέπει την αντιμετώπιση της γνώσης ως ενιαίας ολότητας με την κατάργηση των διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων και τη δημιουργία μιας ολιστικής κυρίως αντίληψης για τη γνώση
  - δ) επιβάλλει τη διερεύνηση δυο ή περισσότερων θεμάτων με στόχο τον εντοπισμό ομοιοτήτων και διαφορών μεταξύ τους
-
18. Ο έπαινος που ενέχει τη μεγαλύτερη παρωθητική αξία για τους μαθητές είναι αυτός που παρέχεται με:
- α) την αριθμητική κλίμακα 1 – 20
  - β) τα στερεότυπα σχόλια
  - γ) τα προσωπικά σχόλια
  - δ) τα πρώτα γράμματα της αλφαβήτου
-
19. Ο εκπαιδευτικός ενθαρρύνει το μαθητή, όταν:
- α) έχει εμπιστοσύνη στην αξία και στις ικανότητές του
  - β) εκδηλώνει υπερπροστασία γι' αυτόν
  - γ) δείχνει πολλή επιείκεια και ανοχή γι' αυτόν
  - δ) αγνοεί τα σφάλματά του
-
20. Με την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών, ο εκπαιδευτικός:
- α) βαθμολογεί την πρόδοό τους στα μαθήματα
  - β) ελέγχει το βαθμό κατάκτησης των στόχων ενός μαθήματος από τους μαθητές
  - γ) εξετάζει το πόσο καλά θυμούνται οι μαθητές την ύλη που διδάχθηκε
  - δ) διαπιστώνει αν ο ίδιος είναι κατανοητός από τους μαθητές
-
21. Το τεστ της πολλαπλής επιλογής ονομάζεται αντικειμενικό, γιατί:
- α) οι ερωτήσεις του έχουν επιλεγεί με αντικειμενικό τρόπο
  - β) οι απαντήσεις του είναι ανοικτού τύπου
  - γ) ανεξάρτητοι βαθμολογητές το βαθμολογούν διαφορετικά
  - δ) διαφορετικοί βαθμολογητές απονέμουν τον ίδιο βαθμό στο τεστ
-
22. Οι κανόνες συμπεριφοράς των μαθητών στην τάξη τηρούνται, όταν:
- α) εφαρμόζονται στους μαθητές με συνέπεια από τον εκπαιδευτικό
  - β) έχουν διατυπωθεί με σαφήνεια και συντομία
  - γ) παραμένουν αμετάβλητοι
  - δ) επιτρέπει επιλεκτικά ο εκπαιδευτικός μικρές παραβιάσεις τους
-
23. Για την αντιμετώπιση της άτακτης συμπεριφοράς των μαθητών ο Dreikurs συνιστά:
- α) την τιμωρία
  - β) την αποδοκιμασία
  - γ) τις λογικές συνέπειες της πράξης
  - δ) την επιείκεια
-
24. Η αυστηρότητα της ποινής, που επιβάλλεται σε παρεκτρεπόμενο μαθητή, εξαρτάται περισσότερο από:
- α) τη φύση και τη συχνότητα επανάληψης της παράβασης
  - β) τον αντίκτυπο που θα έχει η ποινή στους άλλους
  - γ) τη συγκινησιακή κατάσταση του εκπαιδευτικού
  - δ) το βαθμό προσαρμογής που εμφανίζει ο μαθητής-παραβάτης
-

25. Ο πίνακας μπορεί να αποτελέσει χρήσιμο μέσο διδασκαλίας, όταν ο εκπαιδευτικός:
- α) γράφει σ' αυτόν έχοντας στραμμένα τα νώτα στους μαθητές
  - β) φροντίζει να υπάρχουν όσα είναι συναφή και απαραίτητα για το μάθημα
  - γ) αναγράφει εκτενή και σημαντικά κείμενα
  - δ) φτιάχνει σύνθετα σχέδια και σχεδιαγράμματα
-
26. Ο εκπαιδευτικός καθίσταται πιο αποτελεσματικός στην άσκηση του διδακτικού έργου, κυρίως όταν:
- α) γνωρίζει και εφαρμόζει άριστα συγκεκριμένη μέθοδο διδασκαλίας
  - β) δείχνει θετική στάση απέναντι στη διδασκαλία γενικά
  - γ) διατηρεί φιλικές σχέσεις με τους μαθητές του
  - δ) χρησιμοποιεί ποικιλία πηγών, τεχνικών, ενισχύσεων και ανατροφοδοτήσεων στη διδασκαλία του
-
27. Το βασικότερο κίνητρο για μάθηση στο παιδί είναι:
- α) Ο έπαινος
  - β) Η αναγνώριση
  - γ) Η βαθμολογία
  - δ) Η τιμωρία
-
28. Η επιθετικότητα του παιδιού πηγάζει κυρίως από:
- α) την ποιότητα αγωγής
  - β) τις ανάγκες
  - γ) την τάση για κυριαρχία
  - δ) τα ένστικτά του
-
29. Η τιμωρία ως μέσον κοινωνικοποίησης του ατόμου, παιδαγωγικά απαγορεύεται, γιατί έχει μόνο ανασταλτικό χαρακτήρα. Παρόλα αυτά όμως, στην οικογένεια, το σχολείο και την κοινωνία η τιμωρία των «παραβατικών ατόμων» βρίσκεται στην ημερήσια διάταξη. Επομένως αυτό το παιδαγωγικό αξίωμα σημαίνει ότι βασικά είναι:
- α) παιδαγωγική πλάνη
  - β) εκπαιδευτική αδυναμία
  - γ) κοινωνική αδυναμία
  - δ) Ζητούμενο
-
30. Ο J. J. Rousseau υποστηρίζοντας την άποψη ότι: "Ο αντικειμενικός μου σκοπός δεν είναι καθόλου να του μεταδώσω (μαθητή) την επιστήμη αλλά να του μάθω να την αποκτά σε ώρα ανάγκης..." επιδιώκει να:
- α) περάσει το μήνυμα της αξίας της αυτομόρφωσης
  - β) υποδείξει την αξία της διδασκαλίας
  - γ) επισημάνει το διδακτικό ρόλο του εκπαιδευτικού
  - δ) τονίσει ότι η μάθηση είναι αποτέλεσμα της διδασκαλίας
-
31. Η παραποίηση της γλώσσας από τα παιδιά οφείλεται κυρίως στις συνθήκες λειτουργίας της:
- α) οικογένειας
  - β) γειτονιάς
  - γ) εκπαίδευσης
  - δ) κοινωνίας
-
32. Μία από τις παρακάτω λειτουργίες της οικογένειας είναι ιδιαίτερα σημαντική για το παιδί:
- α) η αναπαραγωγική
  - β) η κοινωνική
  - γ) η ψυχολογική
  - δ) η οικονομική
-
33. Η σχολική συμβουλευτική σήμερα είναι αναγκαία, διότι κυρίως:
- α) η εκπαίδευση είναι διαπολιτισμική
  - β) οι πληροφορίες είναι πολλές
  - γ) οι αξίες είναι συγκεχυμένες
  - δ) οι σχέσεις μαθητών - καθηγητών είναι αντιπαραθετικές
-

34. Ο εκπαιδευτικός αδυνατεί να πετύχει καθώς πρέπει τους στόχους του στο σχολείο, διότι κυρίως είναι:
- α) διδακτικά μη καταρτισμένος
  - β) οικονομικά υποβαθμισμένος
  - γ) ο ρόλος του συγκεχυμένος
  - δ) οι σχέσεις του με τους μαθητές αντιπαραθετικές
-
35. Το σχολικό Stress σήμερα προκαλεί στους καθηγητές, κυρίως:
- α) διδακτικές αδυναμίες
  - β) ροπή στο κάπνισμα
  - γ) τάση στο ποτό
  - δ) ψυχοσωματικές ασθένειες
-
36. Οι τελετουργικές διαδικασίες στο σχολείο (αγιασμός, απονομή τίτλων σπουδών, έναρξη και λήξη του σχολικού έτους) έχουν ως βασικό σκοπό να:
- α) διδάξουν ό,τι δεν είναι δυνατόν αλλιώς να διδαχθεί
  - β) εκπαιδεύσουν τους μαθητές
  - γ) κοινωνικοποιήσουν τους μαθητές
  - δ) ψυχαγωγήσουν τους μαθητές
-
37. Σε ό,τι αφορά την πρόοδο και προκοπή του ατόμου, το φιλελεύθερο κοινωνικό σύστημα, υποστηρίζει ότι «όποιος δεν τα καταφέρνει είναι ο ίδιος υπαίτιος για τον εαυτόν του». Γι' αυτό η αξιολόγηση έχει ως βασικό σκοπό:
- α) το σχηματισμό της εικόνας της αυτοεκτίμησης του μαθητή
  - β) την υποταγή του στη νομιμότητα των πραγμάτων
  - γ) την προετοιμασία επιλογής της επαγγελματικής του εκπαίδευσης
  - δ) τη διαβάθμιση της κοινωνικής του θέσης
-
38. Η κοινωνικοποίηση του παιδιού θεωρείται ότι είναι μια διαδικασία κυρίως:
- α) γνωστικής και συναισθηματικής μάθησης
  - β) ψυχικής και σωματικής ωρίμανσης
  - γ) προσαρμογής σε μια κοινωνία εξάρτησης
  - δ) αντιπαράθεσης βιογενετικών και περιβαλλοντικών παραγόντων
-
39. Το δημοκρατικό στυλ διδασκαλίας είναι το δυσκολότερο στην πράξη, διότι ο καθηγητής είναι:
- α) αυταρχικά εκπαιδευμένος
  - β) διοικητικά εξαρτημένος
  - γ) διδακτικά υπερφορτωμένος
  - δ) κοινωνικά παραμελημένος
-
40. "Ίσες ευκαιρίες μάθησης" σημαίνει ότι πρέπει να προσφέρονται στους μαθητές:
- α) οι ίδιες γνώσεις με τον ίδιο τρόπο
  - β) διαφορετικές γνώσεις ανάλογα με το νοητικό τους επίπεδο
  - γ) οι ίδιες ευκαιρίες μάθησης, αλλά η διδασκαλία να ανταποκρίνεται στο ρυθμό και στο επίπεδο μάθησης του κάθε μαθητή
  - δ) οι ίδιες ευκαιρίες μάθησης και ο κάθε μαθητής να ανταποκρίνεται σ' αυτές ανάλογα με τις ικανότητές του